

SOCIAAL WINKELPUNT ondersteunt een netwerk van sociale kruideniers

Met groepen tot soms dertig vrijwilligers per winkel houdt de vzw Sociaal Winkelpunt in het Antwerpse acht sociale kruideniers draaiende die deel uitmaken van het ruimere netwerk van de vzw Sociale Kruideniers Vlaanderen.

Patrick VERSTUYFT

Toen hij merkte dat veel mensen in Merksem het financieel moeilijk hadden en her en der hulp zochten, ook bij de pastorie, stak Sus Schrauwen met enkele compagnons de handen uit de mouwen. En het mocht meer zijn dan louter voedselbedeling, meer een „respectvoller” initiatief. Als ‘oude’ ACW’er klopte hij aan bij Beweging.net met de vraag hoe zij konden helpen. Daar, in 2008, ligt de kiem van vzw Sociaal Winkelpunt.

Uiteindelijk verrees de vzw in september 2010. Drie maanden later ging Catherine Evrard er als coördinator aan de slag. Sus Schrauwen (71), voorzitter van de vzw, is als gewezen psychiatisch verpleegkundige in de acute en chronische psychiatrie en in de ouderenzorg, van één zaak rotsvast overtuigd: „De beste manier om mensen te versterken, is ontmoetingen creëren, in gesprek gaan, een grotere onafhankelijkheid bevorderen, hun belangen verdedigen en initiatieven nemen om dat uit te dragen naar de bredere samenleving.” Catherine Evrard (44) zit op op dezelfde golflengte. De econo- miste is met Wannes Vermaerke,

„De beste manier om mensen te versterken is ontmoetingen creëren”

stafmedewerker vrijwilligersbeheer, de enige betaalde kracht van de vzw. Zij zocht na een loopbaan als projectmanager in marktonderzoek „een job waarbij ze zich meer kon inzetten voor mens en maatschappij, een mooie combinatie van het sociale met het economische”.

De vzw ondersteunt zowel sociale kruideniers als solidaire buurtwinkels. „De eersten werken enkel met klanten die sociale diensten als OCMW’s, ziekenfondsen, het CAW, vakbonden en thuiszorgdiensten naar ons doorverwijzen”, zegt Catherine Evrard. „Onze sociale kruideniers zijn een tot drie halve dagen per week open. Producten die we aankopen in de goedkoopste supermarkt betalen onze klanten met een korting van tien tot twintig procent. Daarnaast verkopen we gekregen overschotten en kunnen we verzorgings- en huishoudproducten aan een lage prijs aankopen bij de vzw Goods to Give, allemaal merkproducten die we met 75 procent korting aanbieden en waar we geen verlies op maken. In de solidaire buurtwinkel kan dan weer iedereen uit de buurt winkelen. Daarom zijn ze vaker open. De solidaire klanten betalen de volle prijs. Zo werken we volgens het solidariteitsprincipe naar een economisch evenwicht. Beide modellen worden volledig gedragen door vrijwilligers. Dank zij hen is een vlotte dagelijkse werking mogelijk.”

„Die vrijwilligers komen van alle kanten”, zegt Sus Schrau-

„Vrijwilligers zijn de bouwstenen van onze sociale kruideniers”, zegt coördinator Catherine Evrard. © Sociaal Winkelpunt

wen. „Een groep komt uit de buurt - een voordeel als je lokaal goed ingebed bent -, een tweede groep zijn zij die als klant de sociale kruidenier leerden kennen en als ervaringsdeskundige iets willen bijdragen en een derde groep zijn artikel 60-medewerkers die via het OCMW tijdelijk tewerkgesteld worden en werkervaring opdoen. De taken zijn heel divers: aankopen doen, kennismaken met nieuwe klanten, koffiezetten, papierwerk, rekken aanvullen, de kassa doen...” „We zetten ook stagiairs in”, vult Catherine Evrard aan. „Daarvoor werken we samen met onder meer de opleiding sociaal werk van de Karel de Grote-hogeschool. Belangrijk is dat de ploeg

vrijwilligers goed samenhangt en elkaar versterkt.”

Aan elke sociale kruidenierswinkel hangt een grotere ontmoetingsruimte. „De plek waar gratis koffie of thee wordt aangeboden, tegelijk de babbel ontstaat, mensen de kans hebben hun netwerk herop te bouwen en aan vrijetijdsbesteding doen, soms met organisaties uit de buurt zodat de mensen ook die initiatieven leren kennen”, zegt Sus Schrauwen.

Ook het profiel van de klant is heel divers. „Zelf beoordelen we nooit of iemand klant kan worden”, verduidelijkt Catherine Evrard. „Wij vertrouwen altijd op de professionaliteit van de sociale diensten. Daarbij wordt

rekening gehouden met onder meer het inkomen, de schulden en/of het isolement van iemand. De doorverwijzing geldt voor zes maanden. Daarna kan men bij de sociale dienst een verlenging aanvragen.”

Voor sommigen is het Sociaal Winkelpunt ook een springplank. „Aardig wat gezinnen die met een bang hartje naar de sociale kruidenier kwamen, stellen het inmiddels goed”, weet Sus Schrauwen. „Mensen die hun eigen situatie in handen nemen en nu zelf naar de Colruyt gaan in plaats dat wij het voor hun moeten doen. Prachtig. Wij zijn een schakeltje in heel hun proces.”

Ook deze vzw voelt evenwel de impact van corona, de energiecrisis en de oorlog in Oekraïne, bevestigt Catherine Evrard. „Overal steeg het aantal klanten. Wekelijks komen gemiddeld tot honderd gezinnen winkelen. De meeste sociale kruideniers verruimden hun openingsuren, overal verhoogde de omzet waardoor de werkdruk op de vrijwilligers toenam. Want je kan het niet genoeg herhalen: dankzij hen is dit alles mogelijk.”

„Eigenlijk zouden we niet mogen bestaan”, lacht Sus Schrauwen. „Mijn droom is dat het armoedeprobleem structureel wordt opgelost. Ons eerste doel is de vrijwilligers ondersteunen om op een goede manier met de armoedeproblematiek om te gaan zodat ze kunnen volhouden. Voorts hopen we dit jaar een nieuwe winkel te openen. Op Antwerpen-Linkeroever is de nood groot maar dan moeten alle puzzelstukjes samenvallen.”

Meer op www.sociaalwinkelpunt.be

Het kunnen kopen is van belang voor de eigenwaarde van de klant. © Sociaal Winkelpunt

De sociale kruideniers hebben een basisgamma aan voeding en verzorgings- en huishoudproducten in de rekken liggen. © Sociaal Winkelpunt